

סמסטר א', תשע"ח
יום ד' שעות 10.15-12.45
קורס מס' 1041358601

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

עמדות כלפי קבוצות מיעוט

מרצה: ד"ר אנסטסיה גורודזייסקי
שעת קבלה: ג' 11.00-12.00
anastasiag@post.tau.ac.il

1. תיאור הקורס:

הקורס מציג מסגרת תיאורטית ומושגית להבנת אנטגוניזם כלפי קבוצות מיעוט ועמדות שליליות כלפי קבוצות "אחר" (מיעוטים אתניים, מהגרי עבודה, מבקשי מקלט). במהלך הקורס נסקור מגוון תיאוריות במדעי החברה אשר עוסקות בדעות קדומות כלפי מיעוטים אתניים וגזעיים: התיאוריה הקלאסית של דעות קדומות וגזענות סימבולית, התיאוריה של אנטגוניזם אתני בקונטקסט של שוק העבודה המפולח והמודל התיאורטי של איום התחרות.

2. מטרת הקורס:

מטרת הקורס היא להקנות כלים אנליטיים להבנה וניתוח של תהליכים חברתיים הקשורים באפליה והדרה חברתית של קבוצות מיעוט.

3. דרישות הקורס:

א. קריאה לקראת השיעורים והשתתפות פעילה בדיונים בכיתה
א. הגשת דוח קריאה (בזוגות) של מאמר בנושא מתוך "מגמות", "סוציולוגיה ישראלית", "הגירה כתב עת אקדמי רב תחומי מקוון" או

Ethnic and Racial Studies, Journal of Ethnic and Migration Studies, Social Problems,
Internatioanl Journal of Intercultural Relations, Internatioanl Jouranl of Public Opinion
Reserach

ב. הצגת נושא אקטואלי שקשור לתכני הקורס בכיתה (בזוגות)
ג. הצגת מאמר בכיתה (בזוגות) מתוך הרשימה של מחקרים עכשוויים אימפרים ברשימת הקריאה)

ד. בחינת בית

ה. ציון עובר (60 לפחות) בבחינה הסופית וציון משוקלל 60 לפחות בקורס.

4. הרכב הציון:

- 5% - השתתפות פעילה בדיונים בחומקר קריאה (בכיתה)
- 5% - ציון עבור הצגת נושאים אקטואלי
- 15% - ציון עבור דוח קריאה
- 20% - ציון על הצגת המאמר בכיתה
- 10% - ציון עבור הצגת נושא אקטואלי בכיתה
- 60% - ציון הבחינה

5. רשימת הנושאים העיקריים:

1. דעות קדומות מהן? מושגים ingroup/outgroup
2. דעות קדומות בוטות מול דעות קדומות מעודנות (כולל גזענות סימבולית)
3. הסברים תיאורטיים של דעות קדומות ועמדות מפלות:
 - 3.1 התיאוריה הקלאסית של דעות קדומות
 - 3.2 תיאוריית האנטגוניזם האתני
 - 3.3 Group Position Theory
 - 3.4 תיאוריית המגע
4. סוגיות נוספות:
 - 4.1 ילדים ודעות קודמות
 - 4.2 פטריוטיות, לאומניות ועמדות מפלות
 - 4.3 דת, דתיות ודעות קדומות

רשימת הקריאה חובה (חומר תיאורטי):

- ALLPORT, G. 1954. *The Nature of Prejudice*, MA: Addison-Wesley. (chapters: 1, 2, 3, 4, 5, 18, 28)
- PETTIGREW, T. F. 1980. 'Prejudice' in *The Harvard Encyclopedia of American Ethnic Groups*, edited by S. Themstrom, A. Orlov, and O. Handlin. Cambridge, MA: The Belknap Press, Pp. 820-29
- PETTIGREW, T. F and R.W. MEERTENS. 1995. 'Subtle and Blatant Prejudice in Western Europe', *European Journal of Social Psychology*, 25, pp. 57-75.
- HENRY, P.J. and D. O. SEARS. 2002. 'The Symbolic Racism 2000 Scale', *Political Psychology*, 23, pp 253-283.
- BONACICH, E. 1972. 'A Theory of Ethnic Antagonism: The Split Labor Market', *American Sociological Review*, 37, pp. 547-59
- BLUMER, H. 1958. 'Race Prejudice as a Sense of Group Position.' *Pacific Sociological Review* 1, pp. 3-7.
- PETTIGREW, T. F. 2016. In pursuit of three theories: authoritarianism, relative deprivation, and intergroup contact. *Annual Review of Psychology*, 67, 1-21.

מאמרים: קריאת חובה לקראת הדיון בכיתה:

- Potarca, G. and M. Mills. 2015. 'Racial Preferences in Online Dating across European Countries' *European Sociological Review*, 31, pp. 326-341

בן עזר, ג. וי. גולן 2012. ה"שחור" צובע את ה"לבן": תגובות בחברה הישראלית כלפי משפחות מעורבות שאחד מבני המשפחה ממוצא אתיופי". מגמות, מח (3-4) ע' 595-625.

הוכמן, א. 2016. איום נתפס, מרחק חברתי, והדרה של מבקשי מקלו מסודאן ואריתראיה בישראל. הגירה, 7.

מאמרים אימפריים עכשיים (יוצגו בכיתה על-ידי הסטודנטים):

1. Hochman, O. (2015). Infiltrators or Asylum Seekers? Framing and Attitudes Toward Asylum Seekers in **Israel**. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 13(4), 358-378. Ayalon, L. (2014). Do Foreigners Deserve Rights?—Revisited: The Role of Familiarity and Satisfaction with Foreign Home Care Services. *Educational Gerontology*, 40, 816-824. (**Israel**)
3. Halperin, E., Canetti-Nisim, D., & Pedahzur, A. (2007). Threatened by the uncontrollable: Psychological and socio-economic antecedents of social distance towards labor migrants in **Israel**. *International Journal of Intercultural Relations*, 31(4), 459-478.
4. Bevelander, P. & Otterbeck, J. (2010) Young people's attitudes towards Muslims in **Sweden**, *Ethnic and Racial Studies*, 33, 404-425
5. Semyonov, M., Raijman, R., & Yom-Tov, A. (2002). Labor market competition, perceived threat, and endorsement of economic discrimination against foreign workers in **Israel**. *Social Problems*, 49(3), 416-431.
6. Raijman, R. (2010). Citizenship status, ethno-national origin and entitlement to rights: Majority attitudes towards minorities and immigrants in Israel. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 36, 87-106. (**Israel**)
7. Gorodzeisky, A & Semyonov, M. (2016). Not only Competitive Threat but also Racial Prejudice: Sources of Anti-Immigrant Attitudes in European Societies, *International Journal of Public Opinion Research*, 28, 331–354 (**Comparative**)
8. D'Ancona, M. Á. C. (2015). Immigration as a Threat: Explaining the Changing Pattern of Xenophobia in **Spain**. *Journal of International Migration and Integration*, 1-23.
9. Herda, D. (2017). Correcting Misperceptions: An In-class Exercise for Reducing Population Innumeracy Using Student Response Systems and a Test of Its Effectiveness. *Teaching Sociology*, 45(2), 152-160. (**USA**)
11. Vala, J., Lopes, D., & Lima, M. (2008). Black immigrants in **Portugal**: Luso-tropicalism and prejudice. *Journal of Social Issues*, 64, 287–302.
12. Blommaert, L., Coenders, M., & van Tubergen, F. (2014). Ethnic discrimination in recruitment and decision makers' features: Evidence from laboratory experiment and survey data using a student sample. *Social Indicators Research*, 116(3), 731-754. (**Netherlands**)
13. Canetti, D., Snider, K. L., Pedersen, A., & Hall, B. J. (2016). Threatened or Threatening? How Ideology Shapes Asylum Seekers' Immigration Policy Attitudes in **Israel** and **Australia**. *Journal of Refugee Studies*, few012.
14. Gorodzeisky, A. and Richards, A. 2015. Union members' attitudes towards immigrant workers: A 14 country Study. *European Journal of Industrial Relations*, 2015 22, 23-38 (**Comparative**)